

The Ba Ba Bug Show

Liv Ertzeid

06.02-28.03.2021

Vi har forskjellige løsninger for kompostering der vi bor. Én sånn Fragglene-aktig haug for hageavfall, der vi graver ut jord. Og en lukket kompostdunk til matrester. Hver gang den åpnes er det en sky av fluer og en overveldende, kvalmende summing. Jeg pleier å åpne den på avstand, med en pinne, for å ikke få den følelsen av at fluene setter seg i håret, eller på klærne. En sommer kastet vi noe sjømat oppi der. I varmen. Da jeg åpnet dunken noen dager senere var den så full av larver at jeg kunne se et eple flytte seg rundt på toppen. Etter det har det ikke vært naturlig å tenke på den komposten som noe vi eier, eller at kompostering er noe vi driver med. Dunken er larvenes domene. De bor der, og vi mater dem med rester for at de skal bli fluer og fly sin vei. Det handler i bunn og grunn om rettigheter. Larvene lever i en skjult verden av et vanvittig drama som ulmer under overflaten. Man er nødt til å være ydmyk i møte med noe sånt. Insektene er eldre enn oss. Vi har et valg, enten kan vi spille på lag eller kjempe imot. Tallene viser at vi er i ferd med å fortrenge dem fra kloden (Holocen-til-Antropocen etc.). Vi har for lengst forlatt

sensitiviteten overfor de materielle omgivelsene, insekter inkludert. Men man kan likevel mistenke at de vil vinne til slutt. I det korte bildet bør man av og til tenke på at vi skal bli larvefôr når vi dør. Inntil da kan du legge noen fortellinger over tilværelsen; stankelbein og edderkopper i huset betyr lykke. Det samme gjør marihøner når de letter fra hånda di. Fluer lever kun ett døgn. Mygg går etter søtt blod. Du spiser minst tre insekter i søvne hver natt. Bananfluer er alkoholikere osv. Da har du noen verktøy du kan bruke, til å forstå tilværelsen. Liv sier hun liker insekter, men bare ute, og sammenligner det å finne dem innendørs med å legge en sokk på et knekkebrød. «Møkk er materie på feil sted» – som Mary Douglas sa. Problemet er bare at det er vanskelig å vite hvem som egentlig er møkka her. Hvis fluer ønsker å bo i hus betyr vel det at de tiltrekkes av det samme som oss mennesker? Snur man det rundt kan det lønne seg å følge insektene om man vil finne seg en sunn tilværelse. Legge an på personer som tiltrekker seg kryp. Bygge hus barnål for barnål. Bo i et bol. Gni seg inn med pollen. Leve i flokk og ukritisk følge lyset. Som vitenskapen, maleriet og sommerfugler har lært oss, er forholdet mellom det vakre og det vemmelige relative størrelser. Én milliard mennesker i verden spiser insekter, resten brekker seg ved tanken. Hvor mange malerier du ser vil påvirke om du anser maleri som et relevant språk for å beskrive verden. Tygger du litt på det vil du kanskje finne nyanser også. Kumøkk-brun og brent umbra er ikke det samme. Det finnes 400.000 billearter i verden. 3600 bare i Norge.

Tekst av Tarald Wassvik